

Karkkilan kaupunki

16.9.2022

Rakennusvalvontatoimisto

PL 50, 03601 Karkkila

Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys ry:n

OIKAISUVAATIMUS koskien Karkkilan kaupungin rakennusvalvonnan maisematyölupapäätöstä 31.8.2022, lupatunnus 22-0063-M, tila Nyhkälä

Vaadimme maisematyölupapäätöksen kumoamista ja lupapäätöksen uudelleen valmistelua, koska

- Maisematyölupapäätös perustuu puutteellisiin tietoihin ja lupahakemusasiakirjoihin.
- Lupapäätöksen ja lupahakemuksen asiakirjoista ei löydy perustietoja kuten tietoa hakkuutavasta tai metsänhoitoon ja puunkorjukseen liittyvää keskeistä asiakirjaa - leimikkosuunnitelmaa (hakkuusuunnitelma).
- Leimikkosuunnitelma on asiakirja, jonka avulla huolehditaan mm. siitä, että *"metsän hakkaaja puunkorjuussa ja muissa siihen liittyvissä toimenpiteissä osaltaan huolehtii siitä, että noudatetaan tämän lain [metsälaki] säännöksiä"* (Metsälaki 2013/1085 7§ Metsän hakkaajan ja suunnittelijan vastuu)
- Lupahakemuksen ja lupapäätöksen asiakirjojen tiedot metsänkäsitteilyn toimenpiteistä, joen rannan suojavyöhykkeestä ja hakkuualueiden rajoista ovat keskenään ristiriitaisia. Vrt. lupapäätöksen metsänkäsitteilyn toimenpidekuvaus 30 m suojavyöhyke ja leimikkokuviokartta. (LIITE 1 Kuviokartta-TILA 224-405-1-50) ja (LIITE 2 maisematyölupapäätös 22-0063-M)
- Luonnonsuojeluyhdistyksen maastokäynnin, 13.9.2022. yhteydessä havaittiin metsälaki 10§:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö kostea lehto, joka on rajattava hakkuiden ulkopuolelle. (LIITE 3 Metsälaki 10§ Kostea lehto Tila 224-405-1-50_JM)
- Saavajoen yläjuoksulla, joen molemmilla puolilla lähellä Katlakoskea, on runsas liito-oravapopulaatio. Liito-orava elää, liikkuu, ruokailee, pesii ja lisääntyy alueella, joka on uroksella keskimäärin 60 hehtaaria ja naaraalla 5 hehtaaria. On todennäköistä, että luvitetulla hakkuualueella on liito-oravien lisääntymis-/levähdyspaikkoja. Asianmukaisen vuodenaikana tehtyä selvitystä liito-oravan lisääntymis-/levähdyspaikoista ei ole tehty.

Uudelleen valmistellun maisematyölupapäätöksen lupaehdot on täydennettävä ja tarkennettava seuraavasti

- Lupaehdoissa on määrättävä joen rantaan 30 metriä leveä suojavyöhyke, joka on **jätettävä täysin käsittelemättömäksi** joen veden laadun ja vesiluonnon turvaamiseksi.

Täysin käsittelemätön 30 metrin levyinen suojavyöhyke turvaa myös tiukasti suojellun liito-oravan kulkuyhteyksiä Saavajoen rantametsissä.

- Ennen uuden maisematyölupapäätöksen valmistelua luvanhakijalta on edellytettävä leimikkosuunnitelmaa (hakkuusuunnitelma), jossa on huomioitu metsälaki 10§:n mukaiset erityisen arvokkaat elinympäristöt.
- Saavajoen rantametsät ovat liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä. Metsälaki 7§ velvoitteet ja siihen liittyvä metsän hakkaajan **selvilläolovelvoite** edellyttää tietoa hakkuukohteen luontoarvoista ja suojeltavista uhanalaisista lajeista. Asianmukaisena vuodenaikana tehtyä selvitystä liito-oravan lisääntymis-/levähdyspaikoista ei ole tehty. Toisin sanoen selvilläolovelvoitteesta ei ole huolehdittu

Hakkuualueen sijainti, kaavamerkinnot ja luontoarvot

Luvitettu hakkuualue (tila 224-405-0001-0050) sijaitsee Saavajoen välittömässä läheisyydessä. Alue on yleiskaavassa merkitty maisemallisesti arvokkaaksi metsäalueeksi MM. Kaavamääräyksissä todetaan MM-alueesta mm. *"metsän käsittelyssä on huomioitava maiseman arvot."* (Keskustajaman ja kaakkoisosan osayleiskaava, 2014)

Saavajoki-Karjaanjoki virtavesiä on kunnostettu usean vuoden ajan. Veden laatua on pyritty parantamaan, kalateitä on kunnostettu lohikalakantojen ja jokihelmisimpukan elinkierron palauttamiseksi mm. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n (LUVY) hankkeessa Freshhabit-Lohikalat Karjaanjokeen

Saavajoen yläjuoksulla, joen molemmilla puolilla lähellä Katlakoskea, on runsas liito-oravapopulaatio. Liito-oravat liikkuvat joen rannan puita hyödyntäen.

Nyt luvitetulla hakkuukohteella on liito-oravalle hyvin soveltuvaa metsää.

PERUSTELUT

Lupaehdot ja joen rannan 30 metriä leveä täysin käsittelemättä jätettävä suojavyöhyke

Nyt käsittelyssä olevan maisematyölupapäätöksen ainoa ehto on *"hakkuissa tulee kiinnittää huomiota erityisesti hakkuiden seurauksena syntyvien valumavesien määrään ja virtausten lisääntymiseen. Hakkuiden ja niitä edellyttävän maanmuokkauksen aiheuttamat muutokset Saavajoen veden laatuun tulee pitää mahdollisimman pieninä tai kokonaan estää."*(LIITE 2)

Kyseinen lupaehto on suositusluontoinen ohje, jolla ei estetä hakkuualueelta valuvien ravinteiden ja maa-aineksen vaikutusta joen rehevöitymiseen.

Maininta suojavyöhykkeestä löytyy ainoastaan päätökseen sisältyvästä luvanhakijan ilmoittamasta metsänkäsittelyn toimenpidekuvauksesta, jossa todetaan *"Toimenpiteen lisätiedot Puiden kaataminen: Vanhan kuusikon hakkuu, joen varteen jätetään 30m suojakaista, alikasvosta säästetään mahdollisuuksien mukaan. Joen luontoarvot otetaan huomioon. (LIITE 2)*

Toteamme, että *"vanhan kuusikon hakkuu"* ei ole hakkuumenetelmä.

Lupapäätöksen asiakirjoista ei löydy hakattavan alueen tarkkoja rajauksia. Lupa-asiakirjojen mukaan hakattavien kuvioiden rajat ylettyvät paikoin lähemmäksi - jopa paljon lähemmäksi jokea kuin 30 metriä leveän suojavyöhykkeen jättäminen edellyttäisi.

Käsittlemättä jätettävällä joen rannan 30 metriä leveällä suojavyöhykkeellä on tärkeä merkitys myös EU:n luontodirektiivillä ja luonnonsuojelulailla suojellun liito-oravan elinympäristön ja kulkuyhteyksien turvaamisessa. Saavajoen yläjuoksulla, joen molemmilla puolilla lähellä Katlakoskea, on runsas liito-oravapopulaatio. Liito-oravat liikkuvat joen rannan puita hyödyntäen.

Leimikkosuunnitelman merkitys metsälain ja luonnonsuojelulain noudattamisessa

Metsälain 7§ Metsän hakkaajan ja suunnittelijan vastuu todetaan, ”*Jos metsänhakkuusopimukseen on liitetty hakkuun toteutusta ohjaava leimikkosuunnitelma, joka sisältää tiedot suunnitelluista hakkuista hakkuutavoittain ja tiedossa olevat 10 §:n 2 momentissa tarkoitetut erityisen tärkeät elinympäristöt rajauksina kartalla, leimikkosuunnitelman tekijä vastaa siitä, että leimikkosuunnitelma on tämän lain mukainen. Leimikkosuunnitelman tekijä ottaa vastuun allekirjoittamalla leimikkosuunnitelman tai muulla vahvistamismenettelyllä. Metsän hakkaajan ja leimikkosuunnitelman tekijän vastuuta arvioitaessa otetaan huomioon, onko toteutettu hakkuu perustunut 2 momentissa tarkoitettuun leimikkosuunnitelmaan ja onko metsän hakkaaja saanut tiedon 10 §:n 2 momentissa tarkoitetuista erityisen tärkeistä elinympäristöistä 7 a §:n mukaisesti*”.

Edellä mainittuun vastuuseen sisältyy myös esimerkiksi **selvilläolovelvollisuus** siitä onko hakattavalla kohteella lain suojaamia luontoarvoja, kuten liito-oravan lisääntymis- ja/tai levähdyspaikkoja tai erityisen arvokkaita elinympäristöjä (luonnonsuojelulaki 47§ ja 49§ ja metsälaki 10§ erityisen tärkeät elinympäristöt).

Lajitietokeskuksesta (laji.fi) tarkastaminen ei yksin riitä selvittämään onko alueella liito-oravan lisääntymis-/levähdyspaikkoja.

Metsälaki 10§:n mukaan erityisen arvokkaat elinympäristöt on rajattava hakkuiden ulkopuolelle

Luonnonsuojeluyhdistyksen maastokäynnillä 13.9. selvisi, että tilalla 224-405-1-50 hakkuuseen luvitettuun alueeseen sisältyy myös metsälaki 10 § mukaista kosteaa lehtoa, jota joenrantaan jätettävä 30m leveä suojavyöhyke ei aivan kokonaisuudessaan kata. (LIITE 3)

Metsän hakkaajan selvilläolovelvoite ja liito-orava

Maastokäynnin yhteydessä selvisi myös, *että hakkuukohteella on liito-oravalle hyvin soveltuva metsää*. Teimme maastokäynnin syksyllä, vuodenaikana, joka ei sovellu liito-oravakartoituksiin. Metsälaki 7§ velvoitteet ja siihen liittyvä metsän hakkaajan selvilläolovelvoite edellyttää tietoa hakkuukohteen luontoarvoista ja suojeltavista uhanalaisista lajeista. Asianmukaisen vuodenaikana tehtyä selvitystä liito-oravan lisääntymis-/levähdyspaikoista ei ole tehty. Toisin sanoen selvilläolovelvoitteesta ei ole huolehdittu.

Ehdotamme, että jatkossa rakennusvalvonta selkiyttää maisemalupatyöhakemusten käsittelyprosessia ja edellyttää maisematyöluvan hakijoilta mm. leimikkosuunnitelmaa ennen valmistelun käynnistämistä. Näin hakkuisiin liittyvät vastuukysymykset metsälain ja luonnonsuojelulain noudattamisesta ovat yksiselitteisesti metsän hakkaajan vastuulla.

Ympäristölautakunta toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Ympäristölautakunnan tehtävänä on mm. edistää luonnon ja maisemansuojelua sekä luonnon monimuotoisuutta (Karkkilan kaupungin hallintosääntö, 2021)

Ympäristölautakunta voi tehdä päätöksiä, ohjeistaa ja tukea rakennusvalvonnan työtä esimerkiksi maisematyölupaprosessin osalta.

Pyydämme saada käyttöömmme ympäristölautakunnan päätöksen oikaisuvaatimuksesta heti kun se on ratkaistu. (sähköinen versio riittää).

Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys ry.

Tina Mattsson

puheenjohtaja

tinam@luukku.com

Merja Jylhänkangas

taloudenhoitaja

LIITTEET:

Liite 1 Kuviokartta-TILA 224-405-1-50

Liite 2 Maisematyölupapäätös_22-0063-M (virallisesti oikeaksi todistettu)

Liite 3 Metsälaki 10§ Kosteas lehto Tila 224-405-1-50_JM